Dosarul nr.5r-2326/2023
4-23054776-12-5r-13042023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

29 martie 2024
mun.Chişinău
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
În componența:
Preşedintelui de şedinţă, judecător Angela Catană
Grefier Nicolae Leuca
În lipsa: petentului Braga Ion, precum și a agentului constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Ion Certan

Examinând în ședință de judecată publică contestația depusă de Braga Ion, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05*****9 și a deciziei agentului constatator din 23.03.2023, instanța de judecată –

C O N S T A T Ă:

1. La data de 23 martie 2023, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, Ion Certan, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05*****9, prin care Braga Ion a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.228 alin.(3) Cod contravențional, reținându-se în sarcina acestuia că la data de 23 martie 2023, ora 19:58 min., pe str.Calea-Ieșilor, exploata mijlocul de transport de model „*****” cu numărul de înmatriculare *****”, cu volanul amplasat pe partea dreaptă a axei longitudinală, pe timp de noapte și vizibilitate redusă, pentru care faptă i-a fost aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 9 *(nouă)* unități convenționale, ceea ce constituie 450 lei și 3 puncte de penalizare.
2. Fiind în dezacord cu procesul-verbal cu privire la contravenție, la 04 aprilie 2023, petentul Braga Ion, a depus o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05*****9 și a deciziei agentului constatator din 23.03.2023, solicitând admiterea contestației, anularea procesului-verbal cu privire la contravenție din 23.03.2023, cu încetarea procesului contravențional.
3. În motivarea contestației, petentul a indicat în esență că, nu este de acord cu decizia asupra cauzei contravenționale, aceasta fiind întocmită fără a fi respectate cerințele de fond și de formă prevăzute de lege. Astfel, agentul constatator în învinuire a indicat că Braga Ion a exploatat automobilul al cărui volan este amplasat pe partea dreaptă a axei longitudinale pe timp de noapte,

însă învinuirea respectivă, de jure este lipsită de probatoriu adică fără invocarea de probe concludente, propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză, adică pentru a demonstra că Braga Ion exploata autovehiculul care cu adevărat are volanul amplasat pe partea dreaptă a axei longitudinale, și anume pe timp de noapte și într-o condiție obligatorie invocată de legiuitor și anume conducerea autovehiculului pe timp de noapte și în condiții de vizibilitate redusă. Invocă că, agentul constatator nu a încadrat juridic presupusele acțiuni ale sale, invocând că ar fi comis contravenția prevăzută de art.228 alin.(3) Cod contravențional, fapt care nu corespunde cu norma de incriminare, unde se cere prezența încă a două condiții cumulative, adică obligatorii și anume exploatarea vehiculul pe timp de noapte, obligatoriu în condiții de vizibilitate redusă, și anume cu excepția vehiculelor aflate în traficul internațional.Indică că, agentul constatator a stabilit faptul că presupusa contravenție a fost săvârșită la orele 19:58, iar procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit la orele 20:00, decizia fiind luată la ora 20:05 min. Prin urmare, agentul constatator a emis o decizie în timp de nici 2 minute de la săvârșirea faptei contravenționale, astfel el fizic nu ar fi reușit să aducă la cunoștință și să explice drepturile presupusului contravenient, cu atât mai mult că la pct.19 din procesul-verbal lipsește semnătura contravenientului. Menționează că Codul contravențional deși nu definește ce ar însemna timp de noapte, acest termen este definit la punctul 49 art.6 din Codul de procedură penală, unde este indicat expres că timpul nopții- este interval de timp cuprins între orele 22.00 și 6.00, text care permite interpretarea corectă a textului legii, precum și o altă prevedere cu privire la definirea acestui termen care se regăsește în Codul muncii, unde la art.103 denumit „munca de noapte”, legiuitorul menționează faptul că se consideră muncă de noapte munca prestată între orele 22.00 și 06.00, iar la rândul său Codul contravențional la art.357 denumit „tulburarea liniștii”, menționează faptul că este pedepsită tulburarea liniștii în timpul nopții, de la ora 22 pînă la ora 7...Respectiv, noaptea în terminologia juridică începe de la această oră și anume 22:00. Totodată, cu referire la termenul de vizibilitate redusă, afirmă că potrivit RCR, termenul de vizibilitate redusă se definește ca fiind vizibilitatea drumului mai mică de 300 m în perioada amurgului, zorilor, în condițiile de ceață, ploaie, ninsoare, etc., însă la procesul-verbal nu sunt prezente careva specificații sau anexate careva probe foto sau video care ar proba acel fapt că la data de 20.03.2023, Braga Ion, deplasându-se pe str.Calea-Ieșilor mun.Chișinău, stradă care este iluminată, exploatarea într-un fel sau altul vehiculelor cu volanul amplasat pe partea dreaptă a anexei longitudinale pe timp de noapte și obligatoriu în condiții de vizibilitate redusă. Mai invocă petentul că, agentul constatator nu a ținut cont de faptul că autoturismul de model ***** cu numărul de înmatriculare *****, nu este

înregistrat pe teritoriul R.Moldova și că la volanul acestuia se află Braga Ion, care deține cetățenia României, a unui stat european, fapt pentru care ultimul întrunește condițiile pct.7 din RCR. Menționează că, procesul-verbal cu privire la contravenție din 23.03.2023, nu conține vreo semnătură a cet.Braga Ion, iar pentru respectarea condiției legalității procesului-verbal, agentul constatator urma să asigure semnarea procesului-verbal de către un martor asistent care să confirme refuzul cet.Braga Ion de a semna procesul-verbal sau să confirme întocmirea procesului-verbal în lipsa cet.Braga Ion. Astfel, din conținutul procesului-verbal reiese faptul că refuzul contravenientului de a semna actul întocmit de agentul constatator a fost consemnat prin semnătura unui martor, însă nu au fost indicate datele de identitate ale acestuia, contrar prevederilor art.443 alin.(6) Cod contravențional. Solicită admiterea contestației, anularea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05*****9 din 23.03.2023 și a sancțiunii contravenționale, cu încetarea procesului contravențional.

4. În ședința de judecată, *petentul Braga Ion*, privitor la care s-au întreprins măsurile necesare şi de rigoare privind citarea legală pe adresa indicată de către acesta în contestație, nu s-a prezentat și nu a înștiințat instanța despre imposibilitatea de a se prezenta, fapt pentru care în temeiul art.455 alin.(3) din Codul contravențional, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia, cu remiterea copiei de pe hotărâre. În context, instanța menționează că, Braga Ion a fost cel care a inițiat procesul de judecată prin depunerea contestației împotriva procesului – verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05*****9 și deciziei de sancționare din 23.03.2023. Prin urmare, petentul având calitatea de participant la proces care cunoștea despre faptul desfășurării unui proces în care este vizat, era obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și etapa examinării contestației sale. Or, în conformitate cu practica CtEDO, partea, care cunoaște despre faptul desfăşurării unui proces ce o vizează, este obligată de sine stătător să se intereseze de mersul procesului şi examinarea cauzei în lipsa acesteia nu va constitui o încălcare a art.6 CtEDO (hotărârile CtEDO Avramenco versus Moldova şi Ponomaryov versus Ucraina). Astfel, instanța consideră că și-a îndeplinit corespunzător obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența părții în ședința de judecată, iar examinarea cauzei în lipsa petentului nu va constituie o limitare a dreptului la o instanță, deoarece este datorată comportamentului părții Braga Ion, care a renunțat la dreptul de a compărea în fața instanței de judecată.
5. *Agentul constatator* din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, în persoana lui Certan Ion, privitor la care s-au întreprins măsurile necesare şi legale privind citarea legală, nu s-a prezentat în judecată la etapa examinării cauzei contravenționale, și nu a înștiințat în prealabil instanța referitor la

motivele care au stat la baza neprezentării sale la proces, motiv din care, prin prisma art.455 alin.(2) din Codul contravenţional, s-a dispus posibilă examinarea cauzei contravenţionale în absenţa agentului constatator, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

6. *Examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră necesar de a admite contestaţia, reieşind din următoarele considerente.*
7. Cu întâietate, instanţa de judecată stabileşte că, contestaţia petentului Braga Ion este depusă în termen de 15 zile de la data emiterii deciziei de sancţionare, iar în asemenea împrejurări prevederile art.448 alin.(1) din Codul contravenţional fiind respectate pe deplin.
8. În conformitate cu art.8 alin.(2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârșit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.
9. Potrivit art.440 alin.(1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale presupune o activitate a agentului constatator de colectare și de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere a dosarului, după caz, către funcţionarul abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, către instanţa de judecată sau către un alt organ spre soluţionare.
10. În conformitate cu art.442 alin.(1) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de către agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.
11. Studiind procesul-verbal contestat, instanța de judecată atestă că acesta a fost întocmit în prezența contravenientului, Braga Ion, așa cum rezultă și din consemnările agentului constatator la pct.14 din procesul-verbal, cu toate acestea la caz lipsesc semnăturile persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional sau mențiunea agentului constatator că ultimul a refuzat să semneze procesul, și deși la rubrica „semnătura... martor” de la pct.20 este efectuată o semnătură, nu este clar cui aparține, de vreme ce petentul invocă că nu contrasemnat procesul-verbal cu privire la contravenţie, iar agentul constatator legal citat, nu s-a prezentat în ședință, pentru a aduce o claritate asupra cazului.
12. În conjunctura prezentei circumstanțe, instanța stabilește că art.443 alin.(6) Cod contravențional, indică expres că faptul absenţei persoanei în a cărei privinţă a

fost pornit procesul contravenţional ori al *refuzului acesteia de a semna procesul-verbal* se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura cel puţin a unui martor, indicîndu-se şi datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). Or, din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, rezultă că agentul constatator nu a indicat datele de identitate ale martorului.

13. Totodată, analizând procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05*****9, instanţa de judecată a stabilit că agentul constatator a semnalat așa-zisa faptă, fără a indica concret locul comiterii, menţionând locul săvârșirii Calea-Ieșilor, prin urmare, locul săvârșirii faptei contravenţionale a fost consemnat în mod generic de către agentul constatator, iar ca urmare a insuficienţei descrierii locului săvârșirii contravenţiei, există o stare de dubiu cu privire la săvârșirea de către Braga Ion a faptei contravenţionale reţinute în sarcina sa, situaţie care va acţiona în favoarea ultimului.
14. În speţă s-a constatat că, prin procesul-verbal cu privire la contravenţie din 23 martie 2023, lui Braga Ion i-a fost imputată comiterea contravenției prevăzute de art.228 alin.(3) Cod contravențional, care incriminează fapta de *Exploatare a vehiculelor cu volanul amplasat pe partea dreaptă a axei longitudinale pe timp de noapte şi în condiţii de vizibilitate redusă, cu excepţia vehiculelor aflate în traficul internaţional,* fiindu-i aplicată o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 9 unități convenționale, ceea ce constituie 450 lei și trei puncte de penalizare.
15. În lumina Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenţionale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale în privinţa dreptului la un proces echitabil, între care și prezumţia de nevinovăţie prevăzută de §2 al art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.
16. Pentru a determina cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întâi dacă fapta de care este acuzat petentul constituie „acuzaţie în materie penală”, în sensul art.6 din Convenţie. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional – potrivit dreptului intern, fapta săvârșită de petent atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor și are aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancţiunii aplicate. În ceea ce privește sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art.6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art.6 va fi aplicabil sub aspect penal, atât timp cât amenda este

un mijloc de constrângere a petentului și o măsură de prevenire a săvârșirii de noi fapte, ea neavând, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.

17. Având în vedere cele trei criterii menționate mai sus, faptele de care este acuzat petentul Braga Ion reprezintă acuzaţii în materie penală în sensul art.6 din Convenţie, acesta beneficiind de prezumţia de nevinovăţie. Sarcina probei îi revine agentului constatator.
18. Nu în ultimul rând, instanța atrage atenția asupra faptului că, în acord cu prevederile art.425 alin.(2) Cod contravențional, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.
19. Subsidiar, ținând cont de faptul că în temeiul art.458 alin.(1) lit.a) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, or în lipsa cărora probe pertinente, utile și concludente în vederea demonstrării celor invocate, instanța nu a constat în acțiunile lui Braga Ion elementele constitutive ale componenței de contravenție. Simplul fapt al întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, este insuficient pentru tragerea persoanei la răspunderea contravențională.
20. Componența de contravenției prevăzută la art.228 alin.(3) Cod contravențional, presupune inerent, întrunirea a două condiții cumulative, și anume: *exploatarea vehiculelor cu volanul amplasat pe partea dreaptă a axei longitudinale pe timp de noapte*, precum și *în condiţii de vizibilitate redusă*.
21. La caz, instanța apreciază plauzibil și justificat argumentul petentului referitor la faptul că, acțiunile descrise de către agentul constatator nu cad sub incidența normei incriminate, or după cum se constată din descrierea faptei de către agentul constatator, timpul săvârșirii contravenției este ora 19:58.
22. Potrivit Regulamentului circulației rutiere, *timp de noapte* este intervalul de timp cuprins între sfîrşitul amurgului şi revărsatul zorilor.
23. Potrivit Codului de procedură penală, *timpul nopţii* este intervalul de timp cuprins între orele 22.00 şi 6.00.

24. Termenul de *vizibilitate redusă*, potrivit Regulamentului circulației rutiere înseamnă vizibilitatea drumului mai mică de 300 m în perioada amurgului, zorilor, în condiţii de ceaţă, ploaie, ninsoare etc.;
25. Respectiv, agentul constatator, având sarcina probațiunii nu a demonstrat faptul dacă contravenția imputată făptuitorului, a fost comisă pe timp de noapte, era la data de 23.03.2023, orele 19:58 sfârșitul amurgului sau nu, a condus contravenientul pe timp de vizibilitate redusă sau nu, or din materialele prezentate de către agentul constatator, instanța de judecată nu poate deduce acest fapt.
26. Pe cale de consecință, dacă în urma procesului de interpretare și apreciere a probelor administrate, subzistă o îndoială cu privire la vreunul din elementele necesare pentru tragerea la răspundere contravențională, prezumția de nevinovăție nu este înlăturată, iar dubiul existent va profita celui acuzat, urmând a fi valorificat ca o probă în favoarea nevinovăției sale.
27. Din materialele cauzei instanţa de judecată reţine că, la caz nu există nici o probă ce ar dovedi vinovăția lui Braga Ion în comiterea contravenției incriminate, instanța reiterând că, sarcina probei, în speță, îi revine agentului constatator.
28. Prin urmare, la materialele dosarului lipsesc probe pertinente, concludente și utile care ar dovedi faptul comiterii contravenției, existând doar poziția, apreciată de instanță a fi una subiectivă a agentului constatator.
29. Pe cale de consecință instanța de judecată conchide că, agentul constatator a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție și a aplicat sancțiunea contravențională doar în baza propriilor presupuneri, nefiind prezentate careva probe care să demonstreze prezența în acțiunile lui Braga Ion elementele constative ale componenței de contravenție stabilite la art.228 alin.(3) Cod contravențional.
30. Potrivit art.441 alin.(1) din Codul contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează, dacă nu există fapta contravenţională.
31. În conformitate cu art.461 din Codul contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în articolele 441 și 445, instanţa încetează procesul contravenţional.
32. În virtutea raționamentelor expuse în prezenta hotărâre, instanţa apreciază că, potrivit dispoziţiilor legale menţionate și în baza materialului probator cercetat, contestaţia este întemeiată și, în consecinţă, trebuie admisă, cu anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare întocmite în privința cet.Braga Ion.
33. În baza celor prezentate și având în vedere prevederile articolelor 441, 448 și 462-463 din Codul contravenţional, instanţa de judecată –

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite contestaţia depusă de către petentul Braga Ion și se dispune anularea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05*****9 și a deciziei de sancționare a agentului constatator din 23.03.2023, prin care a fost sancționat Braga Ion pentru comiterea contravenției prevăzute de art.228 alin.(3) din Codul contravențional cu amendă în mărime de 9 unități convenționale și trei puncte de penalizare, cu încetarea procesului contravențional, dată fiind inexistența faptei contravenționale.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (*sediul Buiucani*).

Președintele ședinței,
Judecător Angela Catană